

บทที่ 4

นโยบายและมาตรการต่างๆ ของรัฐ

ประเทศไทยยังไม่มีนโยบายอุตสาหกรรม สำหรับอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางของประเทศ แม้ว่าจะมีโครงการจัดทำแผนแม่บทอุตสาหกรรมรายสาขา สาขาผลิตภัณฑ์ยาง ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม รวมทั้งยังมีการดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมนโยบายหรือมาตรการของรัฐที่มีอยู่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยางคิบนั่น เช่น การให้ทุนสงเคราะห์การปลูกยางพาราพันธุ์ ที่ผลิตสูงทดแทนยางพันธุ์ดั้งเดิมที่มีผลผลิตต่ำ การเก็บภาษีส่งออกยางเพื่อนำมาใช้ในวางแผน การพัฒนาอุตสาหกรรมยาง (แต่นำมาใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางน้อยมาก) การแทรกแซงราคาขาย เพื่อรักษาเสถียรภาพราคาขาย และช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย โดยการสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์เพื่อผลิตยางคิที่มีคุณภาพ ฉะนั้นการขาดแผนแม่บทอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางจึงเป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่สุด สำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมนี้

สำหรับนโยบายและมาตรการของรัฐที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางที่มีอยู่บ้างมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ ดังนี้

4.1 สำนักนายกรัฐมนตรี

การส่งเสริมการลงทุนของรัฐที่ผ่านมาเน้นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ โดยสร้างสิ่งจูงใจทางด้านภาษี ได้แก่ การยกเว้นภาษีนำเข้าวัตถุดิบ เครื่องจักรผลิตและเครื่องมือ และภาษีรายได้เป็นเวลา 5-6 ปี แต่ไม่ค่อยได้ให้ความสนใจในด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเข้มแข็งในประเทศ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้ประกอบการไทยเสียโอกาสที่จะพัฒนาความเข้มแข็งทางเทคโนโลยี การเน้นส่งเสริมการลงทุนของบริษัทต่างชาติขนาดใหญ่ทำให้ผู้ประกอบการคนไทยขนาดกลางและขนาดเล็กมองว่าการส่งเสริมการลงทุนของรัฐกลับสร้างปัญหาให้ผู้ประกอบการรายย่อย ซึ่งมีความสามารถในการแข่งขันด้อยกว่าบริษัทต่างชาติขนาดใหญ่อยู่แล้ว อย่างไรก็ตามปัญหาที่เกิดจากการส่งเสริมการลงทุนของรัฐ ที่ผ่านมามีต่อผู้ประกอบการรายย่อยกำลังได้รับการแก้ไข ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้ปรับเปลี่ยนนโยบายและบทบาทของสำนักงานฯ ใหม่จากบทบาทผู้ให้สิ่งจูงใจไปเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนการลงทุนโดยสนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวกับการลงทุนใช้นโยบายเชิงรุกในการชักจูงให้บริษัทต่างชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ใช้

เทคโนโลยีสูงมาลงทุนในประเทศไทย โดยเน้นด้านการตลาดรวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศในการลงทุนในประเทศสร้างความเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมของประเทศมากขึ้น เพื่อให้การลงทุนนั้นเอื้อประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านการสร้างความเข้มแข็งทางด้านเทคโนโลยี รวมไปถึงอุตสาหกรรมสนับสนุนของอุตสาหกรรมนั้น ๆ นอกจากนี้ ยังจะให้ความสำคัญแก่การเสริมการลงทุนของอุตสาหกรรมขนาดกลางและเล็กมากขึ้นอีกด้วย

การปรับเปลี่ยนนโยบายและบทบาทใหม่ของ BOI จะเป็นผลดีต่อการพัฒนาของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งน่าจะต้องการการลงทุนหรือร่วมลงทุนจากบริษัทต่างชาติมากขึ้น เพื่อการพัฒนาความสามารถทางเทคโนโลยีของบริษัทขนาดกลางและเล็กของคนไทย รวมถึงความสามารถทางด้านตลาดผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ BOI ยังได้จัดให้อุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยางเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่เน้นให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อไปเชื่อว่านโยบายการส่งเสริมการลงทุนใหม่ของรัฐจะเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางได้เป็นอย่างดี

4.2 การทรวงพาณิชย์

กระทรวงพาณิชย์ มีนโยบายในการส่งเสริมและแก้ไขปัญหาการส่งออก ได้แก่ การศึกษาติดตามและวิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มตลาดภายในประเทศและการส่งออก ทั้งในส่วนสินค้าและตลาดส่งออก เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและเร่งรัดผลักดันการส่งออก การติดตามและแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของตลาดส่งออก และคู่แข่งทางการค้า ตลอดจนการอำนวยความสะดวกในการรับรองเอกสารสำคัญ เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงทางการค้า สำหรับหน่วยงานของกระทรวงพาณิชย์ มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนอุตสาหกรรมถุงมือยาง ได้แก่

4.2.1 กรมเจรจาการค้าต่างประเทศ

มีหน้าที่ศึกษาวิเคราะห์ ติดตามสถานการณ์ความเคลื่อนไหวของสินค้า การประชุม แลกเปลี่ยนข้อ มูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบและให้รับรองแหล่งกำเนิดสินค้า ก่อนการส่งออก สำหรับสินค้าถุงมือยางที่ได้สิทธิพิเศษ ได้แก่ การออก ฟอรัม A และ ฟอรัม D ให้แก่ผู้ส่งออกที่ประสงค์จะส่งออกไปยังประเทศที่ให้สิทธิพิเศษทางการค้า ซึ่งได้แก่ แคนาดา ฮังการี สาธารณรัฐเช็ก โปแลนด์ และกลุ่มการค้าในเขตเสรีอาเซียน หรือ AFTA ตามอัตรากำหนดการเสียภาษีของแต่ละประเทศ นอกจากนี้กรมการค้าต่างประเทศยังเป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมในคณะอนุกรรมการว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้าและการติดตาม การเปลี่ยนแปลงการให้สิทธิ

พิเศษทางการค้า การให้การอบรมเป็นการทั่วไป รวมทั้งประสานการแก้ไขปัญหา เพื่ออุปสรรคทางการค้าในตลาดต่างประเทศ

4.2.2 กรมการส่งเสริมการส่งออก

ทำหน้าที่ดูแลและให้ความช่วยเหลือแก่ธุรกิจส่งออกให้บริการและแนะนำการค้าในด้านต่างๆ เช่น ความสำคัญของการส่งออก ให้ความช่วยเหลือด้านการให้ข้อมูลทางการค้า ความต้องการของต่างประเทศ ตลอดจนการเชื่อมโยงกับสำนักงานในประเทศต่างๆ เพื่อให้การส่งออกสินค้าไทยไปสู่ตลาดโลก นอกจากนี้ กรมส่งเสริมการส่งออกได้ให้ความช่วยเหลือทางการตลาดโดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการส่งออก เช่น การจัดคณะผู้แทนการค้าหาตลาดในต่างประเทศ การเข้าร่วมงานแสดงสินค้าในและต่างประเทศ

4.2.3 กรมการค้าภายใน

จะเป็นผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ ตามประกาศพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2542 และมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 13 เมษายน 2543 ซึ่งประกาศเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า เป็นการเสริมตลาดทางด้านสินค้าในภาคเกษตรให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น และเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องในภาคเกษตรทราบถึงทิศทางการค้า คือ ยางพารา ข้าว กุ้งกุลาดำ และมันสำปะหลัง ซึ่งสินค้าเกษตรของไทยทั้ง 4 อย่างนี้ได้เข้ามาตรฐานสากล คือ สินค้าที่มีมาตรฐานสินค้า มีจำนวนการซื้อขายมาก ที่สำคัญมีการส่งออกติดอันดับโลก

4.3 กระทรวงการคลัง

การศุลกากร เป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติตามประกาศ อัตรากาฬิในข้อตกลง AFTA ซึ่งภาษียางพาราและผลิตภัณฑ์ จะอยู่ที่อัตราร้อยละ 0-5 ปัจจุบันได้นำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการผ่านพิธีการระหว่างผู้ประกอบการกับศุลกากร ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงส่งข้อมูลใบขนสินค้าด้วยระบบ EDI ของผู้ประกอบการส่งออก ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการประหยัดค่าใช้จ่ายและเวลาอย่างมาก

4.4 กระทรวงสาธารณสุข

กรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงสาธารณสุข ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2537 เรื่องถุงมือยางสำหรับการตรวจโรค และประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 14 พ.ศ. 2537 เรื่องถุงมือยางสำหรับการศัลยกรรม ได้กำหนดคุณภาพมาตรฐานและข้อกำหนดถุงมือยาง สำหรับตรวจโรคและถุงมือยางสำหรับศัลยกรรม ทั้งนี้กรมวิทยาศาสตร์บริการจะเป็นหน่วยงานปฏิบัติ เพื่อให้มีถุงมือยางที่ได้คุณภาพมาตรฐานและมีความปลอดภัยในการใช้ นอกจากนี้

กรมวิทยาศาสตร์บริการยังเป็นหน่วยงาน ที่ให้บริการวิเคราะห์ทดสอบผลิตภัณฑ์อย่างหลายชนิด รวมทั้งถั่งมื่ออย่าง โดยวิเคราะห์ทดสอบควบคุมการผลิตและตรวจสอบมาตรฐานทุกขั้นตอนการผลิตในการประกอบกิจการ การให้การรับรองมาตรฐานก่อนการส่งออก ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามคุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัยในการใช้ ซึ่งมาตรฐานดังกล่าว เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานของสหรัฐอเมริกา หรือ องค์การอาหารและยา (FDA) เนื่องจากมาตรฐานของไทยสูงกว่าสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ยังเป็นที่ยอมรับของสหภาพยุโรป และอีกหลายประเทศ

4.5 กระทรวงอุตสาหกรรม

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เป็นหน่วยงานของรัฐที่ให้การทดสอบและตรวจสอบมาตรฐานการผลิต และการให้บริการข้อมูลด้านมาตรฐานกฎระเบียบที่ต่างประเทศ ใช้อยู่ รวมทั้งการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้แก่ผู้ประกอบการ ซึ่งในปี พ.ศ.2530 องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน หรือ ISO : International Organization for Standardization อันเป็นองค์กรที่มีอิสระไม่ขึ้นอยู่กั้องค์การสหประชาชาติ ได้ยกร่างมาตรฐาน ISO 9000 ซึ่งเป็นมาตรฐานระบบคุณภาพที่องค์กรธุรกิจทั่วโลกเลือกใช้เพื่อรับรอง “ระบบบริหารการดำเนินงานขององค์กร” สำหรับประเทศไทย สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือ สมอ. ได้นำ ISO 9000 series มาใช้และประกาศเป็นอนุกรมมาตรฐานระบบคุณภาพ มอก. ISO 9000 ในปี พ.ศ. 2534 และได้ให้บริการรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐานดังกล่าวด้วย

ภายใต้อนุกรมมาตรฐาน มอก. ISO 9000 มีมาตรฐานอยู่ 4 กลุ่ม ประกอบด้วย

1. ISO 9000 ว่าด้วยมาตรฐานสำหรับระบบคุณภาพ การประกันคุณภาพในการออกแบบพัฒนาการผลิตการติดตั้งและการบริการใช้กับธุรกิจที่เริ่มต้นตั้งแต่การออกแบบการผลิตและการส่งมอบให้ลูกค้า

2. ISO 9002 ว่าด้วยมาตรฐานสำหรับระบบคุณภาพ การประกันคุณภาพในการผลิตและการติดตั้งให้กับการผลิตทั่วไป สำหรับโรงงานที่ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ ที่ทำระบบเทคโนโลยีอยู่แล้ว ซึ่งโรงงานอุตสาหกรรมทั่วไป ร้อยละ 80 จะเข้าเกณฑ์ ISO 9002

3. ISO 9003 ว่าด้วยมาตรฐานสำหรับระบบคุณภาพ แบบการประกันคุณภาพในการตรวจและทดสอบขั้นสุดท้ายสำหรับผู้ทำการค้าขายแบบซื้อมาขายไป จะเน้นในเรื่องการตรวจสอบขั้นสุดท้ายกับสินค้าที่ซื้อมาขายไป

4. ISO 9004 ว่าด้วยมาตรฐานสำหรับระบบคุณภาพ สำหรับอุตสาหกรรมที่มีแต่การบริการในการจัดระบบคุณภาพจะมี 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย

4.1 การทบทวนสถานภาพกิจการปัจจุบัน

4.2 การจัดทำแผนการดำเนินงานและระบบเอกสาร

4.3 การนำเอกสารระบบบริหารคุณภาพไปปฏิบัติ

4.4 การตรวจสอบระบบบริหารงานคุณภาพ

นอกจากนี้ยังมีมาตรฐานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม หรือ ISO 14000 โดยเริ่มตั้งแต่ หมายเลข 14001 ถึง 14100 เป็นมาตรฐานเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น ขณะนี้สถาบันรับรองมาตรฐาน ISO ของไทย หรือ MSCI : Management System Certification Institute จะเป็นผู้ให้การรับรองมาตรฐาน ISO 14001 สำหรับ มอก. เป็นผู้ดำเนินการจัดทำโครงการ Training Lead Consultancy (TLC) ซึ่งเป็นโครงการฝึกอบรมและให้คำแนะนำในการจัดทำระบบบริหารคุณภาพหรือมาตรฐานระบบคุณภาพ ISO 9000, ISO 9002 อันเป็นการรับรองคุณภาพสินค้าตั้งแต่เริ่มผลิตจนถึงการส่งมอบให้แก่ลูกค้า

4.6 มาตรการทางด้านภาษี

เดิมภาษีนำเข้าวัตถุดิบและเครื่องจักรผลิตตลอดจนเครื่องมือวิเคราะห์และทดสอบสำหรับอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางค่อนข้างสูงคือในระดับร้อยละ 30 เปรียบเทียบกับอัตราภาษีนำเข้าของประเทศคู่แข่งหลายประเทศ เช่น ประเทศมาเลเซีย ซึ่งยกเว้นการเก็บภาษีนำเข้าเหล่านี้ทำให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางไทยเสียเปรียบประเทศคู่แข่ง นับเป็นอุปสรรคที่สำคัญประการหนึ่งต่อการแข่งขันของ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางไทย

ปัจจุบันอัตราภาษีนำเข้าวัตถุดิบ เครื่องจักรและเครื่องมือวิทยาศาสตร์ต่าง ๆ ได้ลดลงมามากแล้ว อยู่ในช่วงร้อยละ 5 สำหรับสารเคมี ร้อยละ 10 สำหรับยางสังเคราะห์ที่ไม่สามารถผลิตได้ในประเทศและ ร้อยละ 20 สำหรับยางสังเคราะห์ที่ผลิตได้ในประเทศ ส่วนภาษีเครื่องจักรผลิตและเครื่องทดสอบลดลง เหลือร้อยละ 5 เช่นเดียวกัน ฉะนั้นอัตราภาษีนำเข้าวัตถุดิบเครื่องจักรผลิตและเครื่องมือทดสอบในปัจจุบันนับว่าเอื้อต่อความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางมากขึ้น

โดยสรุป รัฐมีความเข้าใจในระบบเศรษฐกิจโลกปัจจุบันซึ่งเปลี่ยนแปลงจากระบบเศรษฐกิจเดิมโดยสิ้นเชิง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการผลิต การค้าและการลงทุนของประเทศไทย กล่าวคือ ประเทศไทยตกอยู่ในสถานะที่ถูกบีบจากประเทศที่มีต้นทุนแรงงานถูกและประเทศที่มีระดับเทคโนโลยีที่เหนือกว่า ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเศรษฐกิจให้ขับเคลื่อนด้วยองค์ความรู้และความต้องการของลูกค้าปรับความสามารถในการแข่งขันภาพรวมและในด้านต่าง ๆ รวมทั้งด้านอุตสาหกรรมและปรับบทบาทและการจัดการในภาครัฐ เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดได้อย่างเป็นธรรม

สำหรับภาคอุตสาหกรรม ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์การแข่งขันเพื่อปรับเปลี่ยนการผลิตที่มุ่งการผลิตเชิงปริมาณ (mass production) มาเป็นการสนองความต้องการของตลาด ที่มีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างรวดเร็ว (mass customization) ซึ่งจะต้องให้ความสำคัญต่อการเพิ่มการผลิต การปรับปรุงห่วงโซ่อุปทาน การสร้างมูลค่าเพิ่มและการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยง นอกจากนี้ยังได้จำแนกกลุ่มอุตสาหกรรม ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีศักยภาพแข่งขันระดับโลก กลุ่มที่แข่งขันได้ระดับภูมิภาค และกลุ่มอุตสาหกรรมพื้นฐาน ซึ่งยุทธศาสตร์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมแต่ละกลุ่มจะแตกต่างกันไป สำหรับอุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยางได้รับการจัดให้อยู่ในกลุ่มที่มีศักยภาพในการแข่งขันระดับภูมิภาค

4.7 ภาวะเศรษฐกิจและกติกการค้าโลก

4.7.1 ภาวะเศรษฐกิจ

หลังจากประเทศไทยประสบวิกฤตเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 และได้ลุกลามไปยังภูมิภาคอื่น ในเอเชียรวมทั้งการเกิดภาวะเศรษฐกิจถดถอยในประเทศอื่น เช่น ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางของไทยไม่ได้รับผลกระทบมากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งออกผลิตภัณฑ์กลับมีแนวโน้มมูลค่าที่เพิ่มขึ้น สาเหตุส่วนหนึ่งอาจเกิดจากการอ่อนตัวของค่าเงินบาท แต่สาเหตุสำคัญน่าจะเนื่องมาจากการปรับเปลี่ยนนโยบายของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมที่มุ่งเน้นการส่งออกมากขึ้น เนื่องจากตลาดในประเทศถดถอยผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ คือ ผู้ประกอบการขนาดกลางและเล็ก ซึ่งมีปัญหาในการด้านสภาพคล่องทางการเงินและตลาดในต่างประเทศ ต่อมาผู้ประกอบการได้รับผลกระทบจากราคายางพาราโลกปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ราคาน้ำยางขึ้นสูงตามไปด้วย ทำให้ต้นทุนการผลิตของผู้ประกอบการสูงขึ้นในขณะที่ราคาถุงมือยางโลกกลับทรงตัว ยิ่งส่งผลให้ผู้ประกอบการรายกลางและเล็กประสบปัญหาการขาดทุน จนต้องลดกำลังการผลิตลงเพิ่มลดการขาดทุนและบางรายถึงขั้นหยุดการผลิต ในขณะที่ผู้ประกอบการรายใหญ่มีเทคโนโลยีที่ดีกว่าทำให้ต้นทุนต่อหน่วยต่ำกว่า จึงได้เปรียบในการแข่งขันและสามารถเพิ่มส่วนแบ่งตลาดส่งออกให้กับตัวเองได้มากยิ่งขึ้น

4.7.2 กติกการค้าโลก

การค้าระหว่างประเทศในอนาคตจะเปิดเสรีมากขึ้น โดยประเทศที่เป็นสมาชิกข้อตกลงการค้า เช่น องค์การการค้าโลก (WTO) เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) จะต้องยกเลิกมาตรการต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าเสรีและยุติธรรม (Fair Trade) เช่น มาตรการทางภาษีการอุดหนุนของรัฐที่ให้กับผู้ผลิตหรือการทุ่มตลาด

ประเทศไทยเป็นสมาชิกของข้อตกลงทางการค้า ทั้ง WTO และ AFTA ฉะนั้นอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางไทยถุงมือยาง จะได้รับผลกระทบจากกติกาการค้าดังกล่าวทั้งต่อการนำเข้าผลิตภัณฑ์ถุงมือยางและการส่งออกผลิตภัณฑ์ถุงมือยาง และผลิตภัณฑ์ยางอื่น ๆ ดังนี้

4.7.3 การเปิดตลาดภายใต้ WTO

ผลกระทบต่อการนำเข้าผลิตภัณฑ์ยาง ภายใต้ WTO กำหนดให้ประเทศต่าง ๆ ลดภาษีศุลกากร สินค้าอุตสาหกรรมลงเฉลี่ยร้อยละ 33 ภายใน 5 ปี (ตั้งแต่ ม.ค. 2538 – ม.ค. 2542) สำหรับการนำเข้าผลิตภัณฑ์ยาง ประเทศไทยผูกพันที่จะลดภาษีการนำเข้าผลิตภัณฑ์ยาง 13 รายการ ตามตารางที่ 4.1 ประกอบด้วย ยางยานพาหนะ 5 รายการ จากร้อยละ 35 เป็นร้อยละ 30 สำหรับสายพานลำเลียงและส่งกำลัง 2 รายการ ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ทางเกษตรกรรม 1 รายการผูกพันลดภาษีนำเข้าจากร้อยละ 50 เป็นร้อยละ 30 และ สำหรับผลิตภัณฑ์ถุงมือยาง 2 รายการ อัตราภาษีไม่มีการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากไม่มีการเก็บภาษีอยู่แล้ว

ตารางที่ 4.1 อัตราภาษีศุลกากรภายใต้ WTO ของการนำเข้าสินค้าผลิตภัณฑ์ยาง

รายการ	สหรัฐอเมริกา		สหภาพยุโรป		ญี่ปุ่น		ไทย	
	เดิม	อัตรา WTO	เดิม	อัตรา WTO	เดิม	อัตรา WTO	เดิม	อัตรา WTO
ยางพารา	0	0	0	0	0	0	0	0
ยางยานพาหนะ	0-15	0-4	5.8	4-4.5	0-6.5	0	35	30
ถุงมือยาง	3.7-14	0-14	5.3	2-2.7	4.2	0	0	0
สายพานลำเลียงและส่งกำลัง	2.4-8	1.9-8	10	6.5	4.9	0-19	50	30
ผลิตภัณฑ์ยางใช้ในทางเกษตรกรรม	3.1-4.2	0-4.2	3	0	4.2	0	50	30

ที่มา : กรมการเจรจาการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

4.7.4 ผลกระทบจากการเปิดเสรีของ AFTA

ตามตารางที่ 4.2 ผลิตภัณฑ์ยางเป็นสินค้าที่อยู่ในบัญชีเร่งลดภาษี (Fast Track) ซึ่งจะลดภาษีให้เหลือ ร้อยละ 0-5 ใน พ.ศ. 2542 และประเทศไทยในฐานะที่เป็นประเทศสมาชิกเดิมของ

อาเซียน จะต้องลดภาษีผลิตภัณฑ์ยางลดเหลือ 0 ทุกรายการในปี พ.ศ. 2553 แต่เนื่องจากประเทศสมาชิกอาเซียนหลายประเทศ เช่น ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ต่างเป็นประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติ และต้องการพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางของประเทศเช่นเดียวกัน รวมทั้งตลาดส่งออกยางและผลิตภัณฑ์ยาง ดังนั้น อัตราภาษีไม่ได้เป็นมาตรการจูงใจ หรืออุปสรรคในการการค้าระหว่างประเทศในแถบอาเซียนด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นประเทศไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ทั้งนี้ เพราะตลาดภูมิอย่างหลักของโลกอยู่ที่สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรปเป็นหลัก ฉะนั้น การลดภาษีสินค้าผลิตภัณฑ์ใน AFTA จึงไม่ส่งผลกระทบต่อการค้าและการส่งออกภูมิอย่างของไทย

ตารางที่ 4.2 อัตราภาษีศุลกากรภายใต้ AFTA พ.ศ.2544

ประเทศ	เดิม	AFTA
ไทย	30	5
มาเลเซีย	25	5
อินโดนีเซีย	10	5
ฟิลิปปินส์	47	5
สิงคโปร์	0	0
บรูไน	0	0
เวียดนาม	20	10
กัมพูชา	7,35	E
ลาว	10,5	E
พม่า	20,2	E

ที่มา : กรมการเจรจาการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

4.8 ด้านบุคลากร

สถาบันศึกษาที่ผลิตบุคลากรด้านเทคโนโลยีโดยตรงในระดับปริญญาตรี ได้แก่ สาขาวิชาเทคโนโลยีทาง ภาควิชาเทคโนโลยีทางและโพลิเมอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และสาขาเทคโนโลยีทาง จำนวน 50 คนต่อปี และสถาบันราชภัฏ สงขลา จำนวน 40 คนต่อปี ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ได้แก่ สาขาเทคโนโลยีการ ยาง สายวิชา เกษตรศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตนครศรีธรรมราช จำนวน 40 คน

ต่อปี และแผนกวิชาช่างเทคนิคอุตสาหกรรม สาขางานอุตสาหกรรมการยางและพลาสติก วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี จำนวน 45 คนต่อปี จะเห็นได้ว่า จำนวนบุคลากรที่ผลิตได้ยังค่อนข้างต่ำไม่เพียงพอกับความต้องการของอุตสาหกรรม สถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ผลิตบัณฑิตสายวิทยาศาสตร์ตามปกติ สาขาที่ใกล้เคียงที่สุดคือสาขาเคมี หรือเคมีอุตสาหกรรม ซึ่งหลักสูตรปริญญาตรีในสาขาดังกล่าวของหลายสถาบัน จะมีวิชาเลือกทางด้านเทคโนโลยีบ้าง แต่เนื้อหาคงไม่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานในโรงงานผลิตภัณฑ์ยาง นอกจากนี้จะได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติม กลุ่มบุคลากร ทางด้านช่างที่ยังขาดอยู่มาก คือ วิศวกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ ด้านงานวิจัยและพัฒนา เนื่องจากบุคลากรส่วนใหญ่มีพื้นฐานการศึกษาในระดับปริญญาตรีงานวิจัยและพัฒนาในอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางไทย คงทำได้แค่ในระดับปรับปรุงเทคโนโลยี ส่วนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างนวัตกรรมทางเทคโนโลยีคงต้องใช้บุคลากรในระดับปริญญาโท

4.9 องค์การภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับยางธรรมชาติ

4.9.1 องค์การภาครัฐ

1. สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหาร การค้นคว้า วิจัยและพัฒนากิจการยางในทุกสาขาอย่างครบวงจร ตั้งแต่ด้านการผลิตยาง เศรษฐกิจและการตลาดยาง การแปรรูปยาง การผลิต ผลิตภัณฑ์ยาง ไม้ยางพารา ดำเนินการและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมยางปีพุทธศักราช 2481 และการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยประสานงานกับหน่วยงานอื่นในประเทศและต่างประเทศ ทั้งระดับเกษตรกรชาวสวนยาง ผู้ประกอบการแปรรูปยาง ผู้ประกอบการค้ายาง ผู้ส่งออกและผู้นำเข้า ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ยางองค์การระหว่างประเทศ และสถาบันวิจัยยางต่างประเทศ

2. สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง มีหน้าที่รับผิดชอบในการสงเคราะห์ช่วยเหลือ สาธิตและส่งเสริมชาวสวนยางในการปลูกยางพันธุ์ดีหรือไม่ยืนต้นชนิดอื่น ที่มีความสำคัญ ทางเศรษฐกิจทดแทนสวนยางเก่าให้การสงเคราะห์ปลูกยางพันธุ์ดีแก่เกษตรกรที่ไม่มีสวนยางมาก่อน รวมทั้งดูแลส่งเสริมอาชีพการทำสวนยางอย่างครบวงจรนับตั้งแต่การผลิตการตลาดการแปรรูปและส่งเสริมอาชีพเสริมตลอดจนการช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางที่ประสบภัยธรรมชาติ

3. องค์การสวนยาง มีหน้าที่รับผิดชอบการทำสวนยางพารา ผลิตยางพาราดิบต่าง ๆ เช่น ยางเครพขาว ยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง STR และน้ำยางข้น ประกอบธุรกิจการค้า เกี่ยวกับผลิตผลที่เกิดจากยางพารา รวมทั้งการอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่รัฐและประชาชนในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับยางพารา

4. ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เริ่มเปิดดำเนินการ เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2547 โดยมียางแผ่นรมควันชั้น 3 (RSS3) เป็นสินค้าชนิดแรกที่ทำการซื้อขาย และมีการส่งมอบสินค้ากันครั้งแรก เมื่อเดือนกันยายน 2547 จำนวน 20 สัญญา หรือ 100 ตัน คิดเป็นมูลค่า 6 ล้านบาท ต่อมาก็มีการนำยางแท่ง (STR20) เป็นยางธรรมชาติชนิดที่ 2 ที่เข้ามาทำการซื้อขายในตลาดเกษตรล่วงหน้า ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า นับว่าเป็นทางเลือกหนึ่งในการปิดความเสี่ยง จากความผันผวนของราคายาง แต่ปัจจุบันนี้ยังไม่เป็นที่นิยมของนักลงทุนมากนัก ทั้งนี้เนื่องจากเป็นตลาดใหม่และใกล้เคียงกับตลาดซื้อขายทั่วไปที่มีความคล่องตัวสูงกว่า อีกทั้งยังมีการเก็บค่าธรรมเนียมที่สูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับตลาดซื้อขายล่วงหน้าในต่างประเทศ เช่น TOCOM SICOM

4.9.2 องค์กรภาคเอกชน

1. สมาคมยางพาราไทย
2. กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
3. สมาคมสหพันธ์ชาวสวนยางแห่งประเทศไทย
4. สมาคมธุรกิจไม้ยางพาราไทย
5. สมาคมน้ำยางข้นไทย
6. สมาคมผู้ผลิตถุงมือยางแห่งประเทศไทย
7. ชุมนุมสหกรณ์ชาวสวนยางแห่งประเทศไทย (ชสยท.)

4.9.3 องค์กรยาระหว่างประเทศ

1. ANRPC : Association of Natural Rubber Producing Counties สมาคมประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติ มีประเทศสมาชิกทั้งหมด 8 ประเทศ คือ อินโดนีเซีย อินเดีย มาเลเซีย ปาปัวนิวกินี สิงคโปร์ ศรีลังกา ไทย และเวียดนาม มีสำนักงานอยู่ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย

2. IRRDB : International Rubber Research and Development Board สภาวิจัยและพัฒนายางระหว่างประเทศเป็นสภาที่ตั้งขึ้น โดยความร่วมมือของสถาบันวิจัยและพัฒนาจากทุกทวีปมีหน้าที่ควบคุมและวางแผนนโยบายการวิจัยและพัฒนายาง ระหว่างสถาบันที่เป็นสมาชิกประกอบด้วยสมาชิก 15 ประเทศ คือ บราซิล แคนเมอรูน จีน โคตดิวั ฝรั่งเศส กาบอง อินโดนีเซีย เม็กซิโก ไนจีเรีย ฟิลิปปินส์ ศรีลังกา ไทย ลาว เวียดนาม สำนักงานเลขานุการตั้งอยู่ที่ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

3. IRSG : International Rubber Study Group องค์กรศึกษาเรื่องยางระหว่างประเทศ เริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2490 มีนโยบายประสานงานด้านการผลิต การค้า และการใช้ยางธรรมชาติ และยางสังเคราะห์ และกลุ่มประเทศผู้ใช้อย่าง รวบรวมข้อมูลในการผลิตและปริมาณการใช้ยางทั้ง 2 ชนิด เพื่อให้ประเทศสมาชิกได้วางแผนการผลิตการใช้ให้อยู่ในภาวะสมดุลโดยไม่แข่งขันกันจน

ต่างฝ่ายต่างเสียผลประโยชน์ ปัจจุบันประเทศสมาชิก 19 ประเทศ มีสำนักงานเลขาธิการขององค์
การ อยู่ใน กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ

D
P
U